

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/21/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516200647
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2016:7516200647.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého E. H., nar. XX.X.XXXX, t. č. umiestneného v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov R. H., nar. XX.X.XXXX, bytom R. O. XXX, zastúpenej JUDr. Mirónom Čiževským, Košice, Trieda SNP 62, a E. H., nar. XX.X.XXXX, bytom R. O. XXX, za účasti Okresnej prokuratúry Košice - okolie, v konaní o zrušenie ústavnej starostlivosti

rozhodol:

Návrh zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka podala dňa 20.1.2016 návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti u maloletého E., ktorý odôvodnila tým, že uznesením Okresného súdu Košice - okolie č. k. 19P/111/2015 zo dňa 19.8.2015, právoplatným dňa 30.11.2015, bol maloletý E. predbežne zverený do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody z dôvodu, že ponechaním maloletého v domácom prostredí by bola jeho výchova vážne ohrozená a narušená. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 19P/111/2015 bola nariadená ústavná starostlivosť. Z dôvodu, že maloletý je v reedukačnom centre vyše šiestich mesiacov a jeho správanie sa zmenilo k lepšiemu, podala matka tento návrh.

- 2 -

9P/21/2016

Kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice odporučil súdu, aby návrh matky zamietol.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého dieťaťa, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 19P/111/2015 zo dňa 19.8.2015 bola u maloletého E. H. nariadená ústavná starostlivosť. E. a otec boli zaviazaní prispievať na výživu maloletého mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na jedno nezaopatrené dieťa počnúc právoplatnosťou rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že maloletý bol do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu prijatý dňa 30.4.2015 na základe uznesenia Okresného súdu Košice - okolie č. konania 19P/111/2015 - 10 zo dňa 7.4.2015. Matka maloletému nevytvára vhodné rodinné prostredie. Maloletý užíva psychotropné látky, fajčí a potuluje sa v nočných hodinách. Navštevuje odbornú pedopsychologickú ambulanciu MUDr. I., primárnym ošetrojúcim lekárom je E.. P.. Zo správy ošetrojúceho lekára vyplýva, že u maloletého ide o mentálne retardovaného pacienta s poruchami správania, ktoré sú podnecované

pubertálnou krízou, záškoláctvom, užívaním psychotropných látok a nerešpektovaním a neuznávaním autorít. U maloletého bola navrhnutá hospitalizácia na adolescentnom psychiatrickom oddelení, s čím však matka dieťaťa nesúhlasila. U maloletého bola nariadená medikamentózna liečba, avšak maloletý E. odmietol lieky užívať. V období od 25.11.2014 do 10.12.2014 bol hospitalizovaný v Detskej psychiatrickej liečebni, n. o. Hraň. Zo správ ošetrojúcich lekárov vyplýva, že aj napriek absolvovanej ústavnej liečbe u neho pretrvávajú závažné výchovné problémy, má poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním omamných prchavých látok. ÚPSVaR v Košiciach šetrením zistil, že matka maloletého dlhodobo neriešila výchovné problémy maloletého E., jeho neadekvátne správanie, záškoláctvo, užívanie psychotropných látok a to aj napriek tomu, že bola opakovane upozornená na riadne plnenie si svojich povinností. Matka pristupuje nezodpovedne k výchove maloletého Mareka, umožňujúce mu viesť záhaľčivý spôsob života.

Z výpovede matky bolo zistené, že v svojej starostlivosti má štrnásťročného Nicolasa a dvanásťročného R., ďalšie jej deti sú už plnoleté. Okrem svojich detí sa stará aj o štyri sestrine deti, ktoré sú jej zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, pretože sestra sa od roku 2014 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Jej príjem je 832 eur mesačne, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 193,30 eura, prídavky na dve vlastné deti a okrem toho ešte príspevky na deti, ktoré má v náhradnej osobnej starostlivosti, ako aj náhradné výživné. Otec maloletého E. E. H. s ňou nežije asi päť rokov. Matka potvrdila, že ona sama navrhla umiestnenie maloletého v zariadení, pretože si s ním nevedela rady. Začal fetovať, nechodil do školy, prestal ju rešpektovať. Toto obdobie, počas ktorého sa takto správal, trvalo dosť dlho. Následne, keď už videl, že matka išla na úrad práce a podala návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti, tak sa zlepšil. Návrh potom chcela vziať späť, ale už bolo neskoro a bol umiestnený do reedukačného centra. Podľa nej sa správanie maloletého zlepšilo. Od jeho umiestnenia od apríla 2015 bol trikrát doma, správa sa úplne normálne. Matka sľúbila, že po zrušení ústavnej starostlivosti bude s maloletým pravidelne navštevovať psychologičku. Potvrdila, že maloletý neužíval v minulosti lieky, ktoré mal predpísané, a to z dôvodu, že ich nechcel užívať. Matka na konci pojednávania uviedla, že chce, aby bol maloletý Marek doma, už to bez neho nezvládne, ak súd jej návrhu nevyhoví, všetky deti dá do ústavu.

- 3 -

9P/21/2016

Otec navrhol zrušiť u maloletého ústavnú starostlivosť. Potvrdil, že s matkou maloletého nežije už asi päť rokov, býva so svojou družkou.

Zo správy kolízneho opatrovníka bolo zistené, že maloletý Marek v minulosti spáchal zločin porušovania domovej slobody formou spolupáchateľstva, za čo ho Okresný súd Košice - okolie rozsudkom sp. zn. 2T/90/2015 zo dňa 4.8.2015 odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere 1,5 roka. Výkon trestu mu bol podmienene odsúdený na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov. V čase vynesenia rozsudku súd zohľadnil skutočnosť, že maloletý bol už v tom čase predbežne zverený do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody pre vážne poruchy správania. Toho času je na Okresnom súde Košice - okolie vedené konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, ktoré doposiaľ nebolo právoplatne ukončené.

Zo správy Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody vyplýva, že maloletý bol do zariadenia prijatý 30.4.2015, v školskom roku 2015/2016 je žiakom 8. ročníka. Pravidlá sa učí rešpektovať, s potrebným dohľadom, pevným a dôsledným vedením, plnou kontrolou. Formálne sa prispôsobuje, vnútorne však autoritu ako takú má problém rešpektovať. Robí si po svojom, nedá sa mu úplne dôverovať, s rizikovými činnosťami mimo dohľadu. Vo vzťahu k dospelým skúša hranice svojich možností. V záťaži vidieť tendenciu riešiť konflikt aj krajne, t.j. bitkou. Kritiku či usmernenie prijíma ťažšie, len s formálnym uznaním si nesprávnosti svojho konania. Ide o formálne, účelové prispôsobenie sa vonkajším okolnostiam, nie o proces vnútornej zmeny, s otvorenou, skôr rizikovou prognózou. Je na zvážení, do akej miery dokáže matka zvládnuť Mareka vo voľnejších, domácich podmienkach. Reedukačné centrum ďalej uviedlo, že matka prejavuje intenzívny záujem o syna, Marek trávieva prázdniny doma, s dodržanými návratmi.

Kolízny opatrovník navrhol návrh matky zamietnuť.

Okresný prokurátor navrhol návrh zamietnuť vzhľadom k tomu, že v procese prevýchovy je potrebné u maloletého pokračovať.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky uvedené v citovanom zákonom ustanovení, nakoľko dôvody, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť u maloletého Mareka, naďalej trvajú. Súd má za to, že reedukačný proces u maloletého doposiaľ nie je ukončený, čo bolo preukázané tým, že podľa psychologičky reedukačného centra ide len o formálne, účelové prispôsobenie sa vonkajším okolnostiam, nie o proces vnútornej zmeny, s otvorenou, skôr rizikovou prognózou. Aj napriek tomu, že matka je presvedčená o zlepšení správania maloletého, je zrejmé, že už v minulosti dlhodobo neriešila výchovné problémy maloletého, pričom bola opakovane upozorňovaná na riadne plnenie si svojich povinností, k jeho výchove pristupovala nezodpovedne a umožňovala mu viesť záhaľčivý spôsob života, čo vyústilo do jeho umiestnenia do reedukačného zariadenia. Zo správy reedukačného centra je zrejmé, že proces reedukácie naďalej pokračuje, jeho správanie je v podmienkach plnej

- 4 -

9P/21/2016

štruktúry a kontroly stabilizované, preto je súd toho názoru, že v procese prevýchovy je potrebné pokračovať.

Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa O. s. p. alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa z č. 233 / 1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.